

Богдан Шумилович

Спроба реформи по-українськи...

Чому...

Нещодавно один мій знайомий зауважив, що люди котрі повертаються жити в Україну з-за кордону (хоча можуть цього і не робити) – це або патріоти або ідіоти. І він був схильним вважати, що ми, персонажі, котрі отримали західну освіту і перейнялися ідеями суспільного і культурного розвитку, та пішли працювати чиновниками у рідному місті – більше схожі на ідіотів. Інший мій приятель, котрий нещодавно відзначив ювілей свого арешту кучмівськими поліцаями і який проміняв 800 американських в Києві на 600 українських у Львові, якимось по-філософськи зауважив, що якщо терорист хоче залетіти літаком в будівлю світового торгового центру, то йому необхідно сісти в цей літак. І ми із задоволенням фантазували про себе як про групу молодих терористів-реформаторів, які із захопленням та розпачем ведуть свій Титанік на крижину і вірять, що все ж таки перемаже Титанік...

Інакше дуже складно пояснити самому собі, чому треба позбутися свободи і йти працювати чиновником (колись від самого цього слова мене коробило), відмічатися коли та зайшов і вийшов з будівлі, вислуховувати критику людей, які не прочитали й частини того що ти (я ж fucking-інтелектуал) і мати справу із жорсткою реальністю, де за гроші можна все. Що змушує «нормальних» людей ставати бюрократами? Кому це потрібно? Можна багато говорити про важливість поступу, про реформи, про зміни у сфері культури на місцевому рівні, про службу громаді (не терплю служити), але найімовірніша причина моєї появи в ратуші – це бажання мати вело-доріжки в місті (я ж їжджу на велосипеді), музей сучасного мистецтва (бо я його люблю), стратегію розвитку культури (бо без неї ми беззахисні перед бізнесом), міцні культурні індустрії (бо це змінює міста і громади), сучасні музеї (з інтернет-сторінками та дитячими навчальними лабораторіями), гарну галерею (як центр мистецтва і сучасних технологій) і концертний зал (уявляєте Басков співає у нас в цирку, як тренований кіт), теплі і затишні кінотеатри (і не одне місце на 100 людей та 7 кіноустановок на майже мільйонне місто) та супер-альтернативні театри (де Шекспіра та Шевченка грають під drum&base) та багато іншого. Здається Оксана Забужко зауважила, що інтелектуали, які йдуть в політику чи в бюрократи – назад не повертаються. Можливо саме тому хочеться бути кініком і іронічно «пхати» розпорядження міського голови (яке ти сам собі придумав) про цілісну програму розвитку вело-доріжок у місті Львові до логічного завершення.

Як...

Чи маємо ми знання, яке може допомогти змінити ситуацію? Напевно, але не думаю, що знання тут все вирішує. Можна написати дисертацію про логіку поширення інформаційних потоків у Львівській міській раді, але це не є гарантією того, що ти зможеш змінити сю ж логіку тих же потоків. І все рівно одне управління буде повторювати роботу іншого, і рішення зникатимуть на пів-дороги, і розпорядження доведеться переробляти. Я можу знати все про «паноптикон» чи про стосунки «влади і знання» і продовжуватиму

обґрунтовувати свою ж владу своїм же знанням. Можна стажуватися в міській раді Лондона і читати лекції про розвиток міст на планеті, але вдома, у Львові, тобі все рівно налиють на роботу коньяку і дадуть заїсти квашеним огірком. Не хочеш – не їж, але ж...

Пан Лендрі, відомий теоретик-практик по реформуванню міст за допомогою культури, зауважив, що можна знати дуже багато про культуру, можна бути практиком культури і мати чудові ідеї по регенерації міста, але коли тебе захоплює чиновницька рутинна, то про все можна забути. Так от моє завдання – це «не забути» і ліпити із своїх мрій та знань кращу реальність, вести партизанський менеджмент, організовувати коаліції та лобіювати інтереси культури – попросту працювати з людьми, яких треба переконати, що зміна маршруту не є такою страшною як видається і при цьому все ж таки впроваджувати реформи.

Чиновник-реформатор є об'єктом критики за те, що нібито не дбає про духовність, а лише хоче «інструменталізувати» культуру, за те, що «не цінує напрацювань минулого», за те, що продався буржуям і всяким там Соросам. І це нормально.

Чиновник-реформатор не має часу ходити на відкриття виставок, які сам допомагає організувати, не встигає на кіно, яке давно мріє побачити, не ходить на концерти і не їздить на конференції, на яких він колись дізнався про те, як змінити місто через культуру. І це теж нормально.

Чиновник-реформатор – це чиновник, який думає, що він реформатор. Або – це культуролог, який думає, що від чиновник. В будь-якому випадку він вірить, що зміни можливі – і за це варто боротися.

Автор цього тексту закінчив Львівську академію мистецтв, навчався в Університеті імені Джорджа Вашингтона, що в 15 хвилинах від Білого Дому у Вашингтоні, та у Центрально-Європейському університеті, що в 15 хвилинах від угорського парламенту у Будапешті. Мешкає в 15 хвилинах від Львівської міської ради, де й працює чиновником-реформатором і звідки мандрує 15 хвилин читати лекції в Центрі магістерських програм університету. Щоб написати цей огризок тексту йому довелося упасти зі сходів у ратуші і піти на лікарняний. Іншого способу не було.

Боже не дай дожити до пенсії... (з пісні Братів Гадюкіних)